

Կ'ապրէին սէրերս, որոնց ծոցին մէջ,
 Լուսկեաց գիշերներուն, սիրոյս սոխակները,
 Կ'երգէին վարդաստանէ վարդաստան,
 Մինչ ես, նուազուն ստուերներու ծոցին,
 Կ'երազէի քեզ, միայն քեզ, ո՛վ քերթութիւն:

Ինչ քաղցր է, խոր եւ համակուն,
 Այս մեղամաղձոտութիւնն ու արտմութիւնը,
 Այս առանձնութիւնն որ իր թեւերով խոնաւ
 Կը պարուրէ զիս իբրեւ քոյր մը հողեղբաւ.
 Արդ, յիշատակներս բոլոր, եւ յուզումներս հովուական,
 Կը վերադառնան առ իս. ո՛վ մանկութիւն,
 Ո՛րքան սիրուն է դէմքդ եւ ժպիտդ,
 Եւ քու պատրանքներդ ո՛րքան ճոխ ու լուսեղ
 Ո՛վ պատանութիւն. ո՛րքան առոյգ եւ տենդազին
 Քու քալուածքդ ցաւին եւ զրկանքին մէջէն,
 Երկնաբնակ ո՛վ երիտասարդութիւն:

Բայց ժամանակն է որ լռեմ այրեւս.
 Ահա գիշերը կը հասնի եւ կը ծագի այգը.
 Ահա վերջին ամպը սահեցաւ վերջին լեռան կատարէն.
 Ահա երկինքը ամբողջովին մեռկ է.
 Մերկ են շուճիներն արշալոյսին մէջ,
 Մերկ են դաշտերն ու արահետները.
 Ու երկին եւ երկրի պարապութեան խորունկէն
 Կ'անցնի լուռութիւնը, լուռութիւնը, լուռութիւնը.
 Ամէն ինչ, արդ, իրականութիւն է անիրական,
 Ամէն ինչ կախարդանք եւ յափշտակութիւն,
 Ահ, լռեք, լռե՛ք, այս հրաշքին առջեւ եւ մաքրագործու-
 թեան:

Մոռնանք վայրկեան մը մահը,
 Այս փառքին, այս շքեղութեան, այս անկրկնելի
 Մեծավայելչութեան առջեւ կ'արժէ վայրկեան մը մոռնալ
 Հիմա, հողին վրայ եւ երկնի մէջ, [մահը.
 Կ'արարչագործէ Աստուած.
 Փառք Քու հրաշագործութեան, ո՛վ Տէր,
 Փառք Քեզի, որ կու տաս ինձ, մեղաւորիս,
 Այս արշալոյսն ու օրն այս երանական,
 Այս առանձնութիւնն որուն մէջ,
 Կ'ապրի անբարբառ լուռութիւնը. այո՛,
 Կ'արժէ վայրկեան մը մոռնալ մահը:

Լիտայ Տի Քամայորէ, 18. 8. 1956

Ա.Ր.Ա.Մ.Ա.Յ.Ի.Ս ՍՐԱՊԵԱՆ

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԲԱԺԻՆ

Գ Ե Ր Ե Ն Ի Կ Գ Ե Մ Ի Ր Ճ Ե Ա Ն

Շ Ա Ի Ա Ր Շ Մ Ի Ս Ա Ք Ե Ա Ն

Գրական աշխարհի աւագ սերունդի հըս-
 կայ կազմի մը կը տասպալի Երեւանի մէջ,
 անցեալ Դեկտեմբերի 7ին: Դերենիկ Դե-
 միրճեան կը մեռնի՝ գրիչը ձեռքին մէջ,
 կիսաւարտ ձգելով իր մեծ վէպը, Մեսրոպ
 Մաշտոց: Ու այս՝ կրկին ցաւ է մեզի:

1877ին ծնած է ան Ախալքալաքի մէջ:
 Ծննդավայրին եւ Արտասանի մէջ կատա-
 րել է վերջ իր նախնական ուսումները, ա-
 շակերտած է Գէորգեան ձեռնարկին,
 1892ին, ապա Թիֆլիզի Ներսիսեան
 վ.Ա.Թ.Ա.Ն.ին, զոր կ'աւարտէ 1897ին:
 Եւ արդէն իսկ ծանօթ է հրատարակի վը-
 րայ: 1893էն սկսած կ'աշխատակցի Մուրմ
 եւ Տարագ թերթերուն:

1897ին կը գտնենք զինք ժընևելի հա-
 մալարանի գրականութեան դասընթացը-
 ներով դրաղած. միաժամանակ ջութակի
 սիրահար:

1910ին կ'անցնի Թիֆլիզ, ուսուցչական
 ամպիրոնէն հայ մանուկներու դաստիարա-
 կութեան նուիրուելու:

Իբրեւ խոստումնալից բանաստեղծ մը
 երեւան կու գայ 1898ին տալով իր երա-
 խայրիքը, Բանաստեղծութիւններ խորա-
 գրով. նոյնին երկրորդ հատորը 1912ին:
 Կը մշակէ թատերական եւ երգիծական
 սեռերը, տալով կարգ մը թատրոններ.
 ունի բազմաթիւ յօդուածներ, սուպուրա-
 պաշտ էջեր, անհամար պատմուածքներ:
 Իր հատորներուն թիւը 50ը կ'անցնի:

Իր գլուխ գործոցն է վ.Ա.Գ.Ա.Ն.Ս.Ք.
 պատմական վէպը, երկու հատորով, հրա-
 տարակուած 1943/6ին, վերահրատարակ-
 ուած 1954ին. վերջերս ալ Գահիրէ ՅՈՒ-
 ՍԱԲԵՐԻ սպարանէն: Ասով էր մանաւանդ
 որ ստացաւ այն մեծ ժողովրդականու-
 թիւնը եւ համազգային համբաւը:

Դերենիկ Դեմիրճեան մեր գրական պան-
 թէոնի փայլուն աստղերէն էր, որու մահը
 կը սգանք խոր կսկիծով:

Սուգերով փակած էինք նախորդ տա-
 րին: Եւ այս ի՛նչ հաւառոր աղէտ կը գուժէ
 Յառաջը, Յունուար 26ին: Շաւարշ Մի-
 սաքեան ոչ եւս է: 73ամեայ էր ան. եւ
 ստեղծ էր իր նայէինք, անտարա-
 կոյս քառասնամեայ պիտի կարծէինք:
 Միայնակ՝ ամբողջ խմբագրական կազմի
 մը դերը կը կատարէր, իր զանազան ճիւ-
 դերով:

Սերաստացի, եռանդուն հայրենասէր,
 խանդավառ յեղափոխական, ազգային
 գործիչ, գրագէտ, եւ հուսկ՝ անզուգա-
 կան հրատարակագիր. Արծրունիի եւ
 Զարդարեանի յաջորդն էր արժանաւոր:

Անժողանալի են մանաւանդ իր ամէն-
 օրեայ խմբագրականները, իրենց պիտի ու
 մաքուր աշխարհաբարով, որով ան երկար
 ատենէ դարձած էր արթուն պահակը Մե-
 ծաւքանչին: Ազգապահպանումի հարցեր,
 յորեմիական տարեդարձներ, հայագիտա-
 կան խնդիրներ կը կազմէին անոնց լիտեր:
 Եւ միշտ թարմ, միշտ հաճելի, զիւրապահ
 իր ոճով եւ սրամիտ ակնարկներով:

Խմբագրականներու կողքին՝ նոյնքան
 հետաքրքրութեամբ կարդացուած սիւնակ-
 ներ, Օրը օրին, Ծուռն ու շիտակը, կը
 յայտնաբերէին Միսաքեանի տաղանդին
 բազմակողմանի բեկբեկումները. քաջա-
 լերանքի խօսքեր եւ զնահատանք, բայց
 յաճախ նաեւ հրատարակային ձաղկում
 եւ քննադատութիւն, անոյցին հետ նաեւ
 դառնը, կու գային համեմել այդ էջերը,
 որոնք այժմէտեան հարցերու դարբնոց մըն
 էին իրապէս: Յաճախ խորագիրներն իսկ
 քանդակիչ ու բիւրեղացած պատգամներ
 էին իմաստնալից:

Յառաջի երեսնամեայ հատորները կը
 կազմեն անմահ կոթողը իր բարձր տա-
 զանդին, անխորտակելի կորովին:
